

2007 år Gnistan-pristagare utsedd

Vi gratulerar Laszlo Galanthai-Fekete!

Föreningen SARAs priskommitté har beslutat att tilldela ögonläkaren Laszlo Galanthai-Fekete årets GNISTAN-pris. Han får priset för sin goda omsorg om sina patienter samt för att ha varit en pionjär i kosttillskottsbehandling av äldre patienter med gula fläcken-degeneration. Det mindre ärorika priset Årets Folkvätte tilldelas mikrobiologen Åsa Melhus för hennes ihärdiga häxjakt på det kolloidala silvervattnet.

Till årets mottagare av föreningen SARAs GNISTAN-pris har priskommittén beslutat utse ögonläkaren Laszlo Galanthai-Fekete. Han har genom åren behandlat över 3 200 ögonpatienter vid sin privatmottagning i Göteborg och han är mycket omtyckt av sina patienter.

Det unika med Laszlo Fekete är att han redan på 80-talet upptäckte en ny behandlingsprincip för AMD, åldersrelaterad makuladegeneration. Sjukdomen är vanlig hos äldre och kan leda till allvarlig synnedsättning och i vissa fall till blindhet. Bäst prognos har patienten om sjukdomen upptäcks tidigt.

Laszlo Feketes behandling vid AMD är enkel och bygger på ortomolekylära principer. Den består av en mix av fyra ämnen som ges i terapeutisk dos. Han kallar själv detta för en *antioxidativ tetrad*, och de fyra ämnen som ingår i behandlingen är E-vitamin, Arovit, selen och solvezink.

Metoden har de senaste åren vunnit allt större spridning och bekräftats i den internationella AREDS-studien [1]. Den används numera över hela världen som standardbehandling vid AMD.

Motarbetad i Sverige

Här i Sverige har Laszlo besynnerligt nog jobbat i motvind i alla år. Kulmen på detta mot-

stånd inträffade för några månader sedan efter att Sahlgrenska akademien beslutat tilldela honom ett hedersdoktorat för sin gedigna och mångfacetterade utbildning och för att "han visat prov på ett osedvanligt stort engagemang för sina patienter". Den glädje och stolthet som Laszlo Fekete spontant kände när utnämningen offentliggjordes i maj 2007 blev kortvarig. Ögonläkaretablissemangen satte nämligen igång en protestkampanj utan like. Gamla anmälningar till HSAN som initierats av läkarkolleger grävdes fram ur gömmorna. Det grävsta övertrampet är protestskrivelsen från Sveriges ögonläkarförenings styrelse. I brevet skriver föreningens ordförande och vice ordförande att utnämningen av Fekete till hedersdoktor vore ett "erkännande av de ovetenskapliga metoder han tillämpar i sin praktik".

Under trycket av protesterna tar styrelsen för Sahlgrenska akademien den 6 augusti det unika beslutet att återkalla utnämningen av Laszlo Fekete till hedersdoktor. Det svenska ögonläkaretablissemangen bör skämmas ögonen ur sig.

Erkänd i USA

I USA fick Laszlo Fekete ett stort erkännande härförleden när han var inbjuden till Dallas som hedersgäst. I ett brev, ställt till Sahlgrenska akademien, gratulerar den kände ögonfor-

Ögonläkaren Laszlo Galanthai Fekete tilldelas föreningen SARAs Gnistan-pris 2007.

skaren H. Dwight Cavanagh vid South-Western Medical Center, Institutionen för Oftalmologi, Dallas, till att Laszlo Fekete utnämns till hedersdoktor i Sverige: "Dr. Galanthai-Fekete was one of the very first investigators to identify and promulgate the importance of nutritional treatment for Age-related Macula Degenerations, the most common cause of ageing blindness in the world. His early ideas have now been confirmed by the recent AREDS study funded by the US National Eye Institute, and nutritional treatment of Macula Degeneration is now the world wide norm."

För föreningen SARAs priskommitté var det därför ett lätt beslut att tilldela Laszlo Galanthai-Fekete 2007 års GNISTAN-pris.

Föreningen SARAs priskommitté

1. Du hittar fakta om AREDS-studien här: <http://www.nei.nih.gov/amd/>

Årets Folkvätte: Åsa Melhus, Uppsala univ

Priset *Årets Folkvätte 2007* går till Åsa Melhus, klinisk bakteriolog, Uppsala universitet. Priset syftar till att uppmärksamma personer som på ett dogmatiskt och ovetenskapligt sätt försvårar vetenskaplig utveckling och gör det svårare för människor att hitta egna vägar till hälsa. Åsa Melhus har under det senaste året drivit en mycket aggressiv kampanj mot användningen av kolloidalt silver. Argumenten har varit både grovkorniga och vilseledande. I samband med en föreläsning på Läkaresällskapet 24 april 2007 använder hon sig av det

det klassiska fallet Rosmary Jacobs, en amerikansk kvinna som på 50-talet fick grå hud, *argyri*, en biverkning till följd av överdos av dåtidens omoderna läkemedel som skrevs ut av läkare. Plötsligt, ungefär 13 minuter in i föreläsning, håller Melhus upp en plastflaska innehållande IONOSILs kolloidala silvervatten och påstår att kvinnan använt sig av denna produkt. IONOSILs kolloidala silvervatten är ett varumärke av sent datum som över huvud taget inte existerade på 50-talet. Fakta i målet är att Rosmary Jacobs hade fått sin argyri genom att överdosera den

tidens skolmedicinska näsdroppar vars verk samma substans var silvurnitrat, ett otympligt ämne som lätt lagras upp i kroppen och kan skapa missfärgning av huden.

Åsa Melhus oförsiktiga hantering av sanningen gör att priskommittén anser att hon uppfyller kriterierna för utnämningen Årets Folkvätte.

Föreningen SARAs priskommitté

Åsa Melhus föreläsning kan ses på Svenska Läkaresällskapetets hemsida: www.svls.se Klicka på tisdagssammankomster och sedan på föreläsningen 24 april "Antibakteriella egenskaper hos guld och silver".